

Obsah

Úvod

Vymezení pracovních pojmů z hlediska sociologie

str.:

3

4

I. Sociologie vesnice

1. Venkovská sídla (typy, funkce)	6
2. Vesnice jako sídelní a sociální útvar	7
2. 1. Specifika vesnické pospolitosti	10
2. 1. 1. Specifické prostředí vesnice	11
2. 1. 2. Druh zástavby a druh obydlí	12
2. 1. 3. Velikost domácnosti a počet dětí	13
2. 1. 4. Postavení ekonomicky aktivních členů rodiny v pracovním procesu	14
2. 1. 5. Sociální klima vesnice a vliv tradic	14
2. 1. 6. Rozsah a kvalita zařízení sociální infrastruktury	18
2. 1. 7. Volný čas	19
2. 1. 8. Vícegenerační bydlení	21
2. 1. 9. Bezprostřední kontakt s přírodou	21
2. 1. 10. Malé domácí hospodářství	22
2. 1. 11. Postavení ženy v zemědělství a na venkově	23
2. 1. 12. Problematika starých lidí na vesnici	24
3. Hodnotová orientace zemědělské populace	25

II. Sociologie města

2. Městská sídla	27
2. 1. Městská sídla v genezi	27
2. 2. Urbanizace	31
2. 3. Struktura měst	34
2. 3. 1. Zákonitosti členění	34
2. 3. 2. Struktura měst	34
2. 3. 3. Historické jádro města	35
2. 4. Sociálně geografická syntéza	35
2. 4. 1. Sídelní systémy	35
2. 4. 2. Řádovostně uspořádaný systém	36
2. 4. 3. Geografická poloha	37
2. 4. 4. Procesy globálního charakteru	37
2. 4. 5. Jádra sociálně ekonomického vývoje světa	38
2. 4. 6. Jádrové oblasti	38
2. 4. 7. Periferní oblasti	39
2. 4. 8. Vztah jádra a periferie	40
2. 5. Obyvatelstvo	40
2. 5. 1. Celosvětový populační vývoj	40
2. 5. 2. Úloha přirozeného a migračního pohybu	42
2. 5. 3. Sčítání lidu	42
2. 5. 4. Rozmístění obyvatel	43
2. 5. 5. Socioekonomické faktory	44
2. 5. 6. Demografická revoluce	44
2. 5. 7. Stav obyvatelstva v ČR v letech 1991-1998	46

3. Teorie ekologického členění města	51
4. Světová velkoměsta	53
5. Sociální deviace	56
6. Kontrolní otázky	59
Literatura	62
Seznam příloh - ukázky studentských seminárních prací	66
Seznam grafů, obrázků, tabulek:	
Graf č. 1 a, b Vývoj světové urbanizace v letech 1800 - 2000 Vývoj podílu obyvatel v jednotlivých velikostních kategoriích	33
Graf č. 2 Schéma průběhu demografické revoluce	49
Graf č. 3 Rozdíly v postupném vymírání generací	49
Graf č. 4 a, b, c, d	50
a) Věkové složení obyvatelstva	
b) Očekávaná střední délka života	
c) Dětská úmrtnost	
d) Přirozený pohyb obyvatelstva na 1000 obyvatel	
Obr. č. 1 a, b Schéma venkovského sídla návesního typu Schéma venkovského sídla řadového typu	7
Obr. č. 2 Vývoj hlavních os koncentrace osídlení v Evropě	32
Obr. č. 3 Hierarchická (řádovostně rozlišená) organizace zařízení obslužných činností/35	
Obr. č. 4 Jádrová oblast Japonska	39
Obr. č. 5 Obyvatelstvo - mezinárodní přehled	41
Obr. č. 6 Věkové složení obyvatelstva ČR, 1991	46
Tab. č. 1 Časová demografická přímka	48
Tab. č. 2 Pořadí největších aglomerací světa podle počtu obyvatel (v mil.)	55
Tab. č. 3 Střední délka života, příčiny úmrtí	55

